

Počasie

Januárové počasie začalo miernom zimou a so snehovou nádielkou cca 20 cm, čo stačilo na to, aby sa deti mohli

zimná idylka na briežku pod Juhom

vyšantiť a trocha aj užiť vianočné prázdniny. Lyže a sánky, ktoré deti dostali pod vianočný stromček tak nezapadli prachom. Koncom druhej dekády mesiaca januára 2006 prišlo avizované ochladenie su-

chým arktickým vzduchom od sibírskych polí. Konkrétne v Trenčíne táto studená vlna prišla 22. januára 2006. Ráno o 6,⁰⁰ hod. teplomer nameral $-0,9$ °C. Už o dve hodiny na to, teda o 8,⁰⁰ hod., už bolo nameraných $-3,6$ °C. Na pravé poludnie teplota klesla na $5,2$ °C. O 14,⁰⁰ hod. teplota klesla na $-6,9$ °C. Celý deň svietilo krásne slniečko, ale s citelným chladom. O 18,⁰⁰ hod. klesla teplota na $-12,8$ °C a ku chladu sa pridala aj studený „severák“ chlad prenikal do kostí. Na druhý deň ráno o 6,⁰⁰ hod. 23. januára 2006 digitálny teplomer ukazoval teplotu $-19,2$ °C. No teda bola kosa

digitálny teplomer ukazoval $-19,2$ °C

ako hrom. Teda chlad však zaplavil aj okolité štáty Maďarsko, Poľsko, Česko, Rakúsko, Nemecko. Podľa meteorológov padli päťdesiatročné rekordy, tie storočné však teplotám odolali. Od 26. januára 2006 nočné teploty troška poľavili len do $-15,5$ °C

a denné teploty pri krásnej čistej blankytne modrej oblohe i niečo nad bodom mrazu. Avšak aj to len v meste. Príroda si zimu zachovala v plnej paráde.

Vlastné poznámky

V silných mrazoch bojovali o život bezdomovci aj v Trenčine. Poniže stavidiel stanovala skupina ôsmich ľudí. Krutým podmienkam čelili pomocou matracov, diek a perín, ktorými mali zvnútra vyložené svoje celtové príbytky. Nohy im počas ľadových nocí ohrievali ich verní psi. Štyridsaťpäťročná Trenčanka Viera (na fotografii) priznala, že v jej stane visia cen-

cúle. Zima jej však vraj nebola. Viera z úsmevom dodala, že jej manžel spí dokonca bez topánok a nohy si vždy vystrčí spod periny. Do nocľahárne, ktorú pre ľudí bez prístrešia v Trenčine zriadilo 24. januára 2006 mesto odišla iba ona. Ostatní jej

spolubývajúci ostali pri Váhu. Do tepla sa dokonca nešla uchýliť ani 44 - ročná Trenčanka Blanka, ktorá sa vstane tísila so svojimi troma deťmi. Najmladší z nich Peter má len 14 rokov. O strechu nad hlavou prišli pred Vianocami. Bezdomovec Robo, bývajúci v opustenej trafostanici povedal, že do nocľahárne jeho kamaráti nechcú ísť, lebo sú hrdí. Tým, ktorí zamrzli, bolo podľa Viery už všetko jedno, a preto spávali vonku na snehu. Mestská polícia informovala, že v Trenčine umreli na podchladenie túto zimu už traja ľudia. Podľa bezdomovcov ich bolo až päť.

Trenčianske noviny 30.01.2006

Mrazy, ktoré zaútočili aj na naše zemepisné šírky a dĺžky, prikryli vodné plochy a toky ľadovou vrstvou. Z hladiny Váhu sa stal prírodný korčuľarsky areál. Najmä medzi dvoma

mostami v Trenčíne – železničným a cestným bolo možné vidieť už druhý týždeň ľudí ako na korze, čo potvrdzuje aj fotografia. Hasiči však varovali, že prechádzať krížom cez zamrznutý Váh je rizikom. Stupeň nebezpečenstva je pri tečúcej vode pomerne vysoký. Pri brehoch býva vody málo, preto je možné, že je tam Váh zamrznutý až po dno, ale rozhodne to nemusí platiť po celej šírke. Vodné diela fungujú, voda tečie pod ľadom a má svoju teplotu. Preto v prúdnici, kde je Váh pomerne hlboký, roz-

hodne nemá ľad takú hrúbku ako pri krajoch. Preto sa vidí ako nepochopiteľný hazard, keď si ľudia skracujú cestu cez Váh, alebo na ňom športujú. Sú nepoučiteľní. Videl som celú rodinu s dvomi deťmi a kočíkom, ako sa vybrali naprieč Váhom. Ako hovorí, pri tečúcej vode je nebezpečenstvo o to väčšie, že ak sa pod človekom prepadne ľad, zoberie ho prúd a stiahne pod ľad. Šanca na záchranu je tak iba vtedy, ak sa dokáže udržať na hladine. V takomto prípade by sme mu vedeli pomôcť, priplaziť sa k nemu po ľade a vytiahnuť ho, ale v takejto zime ako panovala v tomto čase by to bolo nepravdepodobné.

Trenčianske noviny 06.02.2006

Pomocná evidencia

Od 13. januára 2006 Trenčine klesli nočné, ale hlavne denné teploty sa začali pohybovať nad nulou, Veľa napadaného snehu na strechách budov zmenami teplôt oťažel. Boril ľahké

konštrukcie a zo šikmých striech padal ťažký sneh. Takýmto problémom sa nevyhla ani budova Mestského úradu v Trenčine. Aby sa nestalo niečo nepredvídané a nebezpečné tak mesto na Mierovom námestí pri mestskej veži zamedzilo prístup na chodník pod strechou ochrannou stuhou. Na Námestí svätej Anny i na Mierovom námestí, ale aj v iných častiach zas majitelia budov umiestnili výstražnú tabuľu s nápisom Pozor, padá sneh !

To však nič neriešilo, pretože hrozba visela vo vzduchu. Na

bezpečnosť chodcov, ale aj odpratávanie snehu z chodníkov dozerá mestská polícia, ktorá môže priestupok riešiť blokovou pokutou. So zaujímavou ponukou prišiel horolezec **Milan Briestenský**, ktorý v priebehu odpolednia 14. januára 2006 pozhadzoval všetok sneh zo striech mestského úradu.

Vlastné poznámky

No táto zima nie a nie skončiť. Dňa 5. marca 2006 začalo od rána snežiť a trvalo až do neskorých nočných hodín. Napadlo asi 10 centimetrov snehu, čo spôsobilo problémy v doprave a chodcom na chodníkoch. No v priebehu dňa zo snehu stala brečka a ľudia sa brodili viac vo vode ako v snehu. No slniečko, ktoré sa dostalo na oblohu spoza oblakov, ukázalo tu krajšiu tvár.

Vlastné poznámky

I keď toto, čo chcem opísať sa nie celkom vzťahuje k mestu Trenčín, ale je to skutočnosť, ktorá sa stal v jeho širšom regióne. Dňa 9. marca 2006 sa zem triasla vo večerných hodinách 21,14 hod. SEC v Omšeni a Trenčianskych Tepliciach. Túto skutočnosť potvrdili aj seizmológovia v najbližšej národnej seizmologickej stanici v Smoleniciach. Údaje o intenzite zemetrasenia poskytol Geofyzikálny ústav SAV v Bratislave. Zo záznamov Národnej siete seizmických staníc vyplýva, že podľa predbežných údajov jeho lokálne magnitúdo bolo 2,5. Druhý otras bol o 22:58 hod. s lokálnym magnitúdom 1,6 (seizmológovia používajú na pomenovanie sily otrasov pojem magnitúdo). Tí, ktorí ho zažili, situáciu opisujú zhodne. „Zatriasli sa predmety, cingotali lustre, šálky, pukali múry.“ Za hrozivý označovali najmä dunivý zvuk, ktorý otrasy sprevádza. Jeho intenzitu pripisovali preletu ťažkého lietadla, alebo rane „ako z dela“. Mnohí predpokladali, že sa zosunul niekde sneh zo strechy, alebo sa preborila strecha. Zeme-

trasenie v Omšení zanechalo stopy na niektorých domoch. Starosta obce Jozef Marček konštatoval, že zemetrasenie bolo aj 24 a 25. februára 2006.

Trenčianske noviny 13.03.2006

Pre oteplenie sa ukončila prevádzka mobilnej ľadovej plochy na Štúrovom námestí v Trenčíne dňa 24. marca 2006. Počas sezóny si prišlo zakorčuľovať viac ako 13 tisíc návštevníkov. O klzisko sa starali **Jozef Gabriel, Miloš Slemenský a Miroslav Kurajda** z Mestského hospodárstva a správy lesov v Trenčíne. Počas trojmesačnej prevádzky klziska bol najväčší nápor v decembri 2005, keď plochu navštívilo 5.200 korčuliarov, niekedy až 150 denne. Plochu nevyužívali len rodiny, ale aj celé triedy ako náhradu telesnej výchovy. Korčuľovať sa chodil aj jeden 73 - ročný muž. Mobilnú ľadovú plochu s kapacitou pre 60 osôb otvorili 5. decembra 2005. Verejnosti bola k dispozícii zdarma denne od 10:00 do 21:00. Prevádzka a údržba mobilnej ľadovej plochy stála minulú sezónu približne 500 tisíc Sk.

Info Trenčín 30.03.2006

Pomocná evidencia 167/1/06

Aj keď pranostika počasia na máj hovorí, že „studený máj

v stodole raj“, tento rok sme si počas mája tej dažďa a zimy však užili neúrekom. Všetci záhradkári si posadili priesady, ale stále to nič nerástlo, lebo teploty v noci boli pomerne nízke. Dažde umožnili rozmnoženiu slimákov - slizákov, ktoré tunajší zá-

hradkári nazývajú bezdomovci, lebo nemajú ulity. Pár dní hneď zo začiatku mesiaca ako pekné a teplé s dennými teplotami okolo 26° C, ale záver mesiaca znamenal návrat mimoriadne chladného počasia s nočnými teplotami okolo bodu mrazu a snehovou metelicou v noci z 30. na 31. mája 2006 navodil v horskom prostredí vo výškach nad 1300 metrov doslova zimnú náladu. Na Krížnej vo Veľkej Fatre a v ďalších lokalitách je až do 5 centimetrov snehu. Na túto ročnú dobu veľmi chladné počasie zapríčini pravdepodobne zničenie znášok vtákov hniezdiacich v polohách nad 1200 až 1300 metrov. Extrémne chladné počasie uštedrilo prírode už tretí rok za sebou, najmä však operencom, zdrvujúci úder. Malé holiatka ľabtušiek, škovránkov a vrchárok, ktoré hniezdia na zemi, sú vo väčšine prípadov „odsúdené“ na smrť vyhladovaním, prípadne podchladením. Samičky týchto vtáčích druhov svoje potomstvo zahrievajú, avšak samičky nenájdu dostatok potravy pre svoje potomstvo. A tak už tretí rok vo vysokohorskom prostredí budú u týchto operencov veľmi nízke prírastky. Charakter počasia koncom mája a v prvej dekáde júna rozhodujúcou mierou vplýva na úspešnosť vyvážania mláďat vtákov. Ak v tomto období prevláda daždivé a chladné počasie, vtáčie holičatá sa zmočia, podchladia a podstatne nižšie percento z nich prežije než za teplejšieho počasia. Najviac sú postihnuté operence nekrmivých vtákov, ktorých mláďatá ihneď po vyliahnutí opúšťajú hniezdo a pod dozorom matky alebo obidvoch rodičov si samé obstarávajú požíveň. K takýmto operencom patria napríklad tetroy hlucháne, tetroy hoľniaky, jariabky lesné a sluky lesné, dodal Saniga. Poveťnosťná situácia počiatkom júna rozhoduje aj o úspešnosti prežívania prírastkov u cicavcov, ktoré prichádzajú na svet práve v tomto období. Mláďatá jeleníc, srn, ale obzvlášť kamzíkov nemajú tento rok dobré vyhliadky na prežitie. Príroda síce „naprogramovala“ príchod týchto zvierat na svet do

klimaticky najvhodnejšieho obdobia, avšak vrtochy počasia v prvej dekáde júna môžu zapríčiniť veľké straty na potomstve obzvlášť kriticky ohrozeného kamzíka.

tasr.sk 31.05.2006

Aj napriek tomu, že 8. jún každoročne je známy príznačný nositeľom mena Medard, ktorý je známy aj letným monsúnom v podobe dažďov, tak tento rok si túto mokrú časť vybral vopred, teda počas celého mesiaca mája 2006, kedy stále pršalo a bolo chladno. Niektoré časti Slovenska vytápalo, hlavne na východe. Ale vráťme sa k druhej dekáde mesiaca júna 2006. V tomto období počasie ukázalo svoju krajšiu tvár a denne teploty sa pomaly šplhali k tropickým teplotám. Ranné teploty boli spočiatku okolo 12 až 14 °C, ale ku koncu mesiaca dosahovali hodnoty 16 – 22 °C. Vysoké teploty lákali ľudí do prírody, ale predovšetkým k vode, teda plaváreň, alebo na breh Váhu. Priaznivé počasie využili školáci so svojimi učiteľmi na absolvovanie výletov za poznaním bližšieho a vzdialenejšieho okolia. Takto aj mesto Trenčín s hradom bolo miestom častých návštev.

Vlastné poznámky

Tohoročný júl bol mimoriadne horúci a suchý. V presne v jeho polovici spojený s čiastočným ochladením a dažďovými prehánkami. Trenčín bol ušetrený od dažďa i keď ťažké chmáry v silnom vetre ho obchádzali. Preto aj festival Bažant Pohoda 2006 nezaznamenal svoju mokrú variantu. Po tomto prechodnom ochladiení teploty opäť vystúpili do svojich tropických hodnôt. Najvyššie denné teploty však sužovali nielen

Slovensko (Žilina zaznamenala 20. júla teplotu 32,5⁰ C, čo je najvyššia teplota na tejto meteorologickej stanici rekord pre 20. júl od začiatku merania), ale vysoké teploty padali aj v Čechách a na Morave, rekordy tam padli v Olomouckom a Plzenskom kraji, keď v Plzni namerali 36,8⁰ C, čo bolo o dva stupne viac, ako doterajší rekord a v Prahe namerali 34,4⁰ C, čo je o osem desatín stupňa menej, ako historické maximum. Horúčavy boli aj v ďalších európskych krajinách, keď v nemeckom Hamburgu namerali okolo 36⁰ C, v Londýne 37⁰ C, v Madride, Miláne, Frankfurtu a Berlíne 35⁰ C. Maximálne teploty na hranici historických rekordov prinútili u väčšiny zamestnávateľov prispôbiť skorší nástup do práce, aby tak brali ohľad na zamestnancov, najmä ak pracujú v priestoroch bez klimatizácie. Odborníci vyzývali ľudí, aby veľa pili, najmä vodu a minerálky, zároveň upozorňovali na nesprávne návyky zaháňať smäd pivom a sladkými nápojmi.

www.smesk 21.07.2006

Tohoročná dlhá jeseň s krásnym slnečným počasím bola rajom pre záhradkárov, lebo sa mohli pohodlne venovať svojim prácam a pripraviť záhradu na zimu. Krásne slnečné počasie však prišlo aj turistom, aby mohli bez problémov zájsť do prírody a sledovať jej farebnú premenu. Snáď jediným nedostatkom bolo veľmi málo spadnutej vlahy.

Vlastné poznámky

V sobotu dňa 28. októbra 2006 nás definitívne opustilo babie leto, keď pekné a teplé slnečné počasie sprevádzalo záhradkárov pri ich posledných prácach, ktoré im zostali. Predpoveď meteorológom vyšla, keď trocha viac sa ochladilo, cez noc propagačne pršalo, ale nad ránom to prestalo. Dokonca pred obedom aj slniečko zasvietilo. Veľa ľudí tento čas využilo na prípravu hrobov na cintoríne pred nastávajúcimi

sviatkami. Avšak veľa ľudí prekvapila náhle prichádzajúca búrka s dažďom a s ochladením.

Ochladenie pokračovalo aj v pondelok 30. októbra 2006 so silným vetrom, ktorý spôsobil v niektorých mestách Slovenska

pozhadzované škridle, polámané stromy, ba dokonca v Michalovciach aj tragickú smrť ženy, na ktorú padol trojmetrový hranol zo strechy, kde zateplovali obvodové múry domu. Chlad bolo cítiť i na denných teplotách, ktoré nevystúpili nad 10°C . Vo večerných hodinách digitálny teplomer naznačoval znižovanie dennej teploty, ktorá o 6,⁰⁰ hodine rannej v utorok dňa 31. októbra 2006 mala hodnotu $-1,3^{\circ}\text{C}$, čo potvrdil aj digitálny teplomer. Keďže bolo úplne krásne blankytné modré nebo, slniečko cez deň dvihlo denné teploty až na 15°C . Studená noc spojená s mrazom však po sebe zanechala stopy v podobe zamrznutých kvetín na záhradách, balkónoch i na hrobách.

Vpád studeného vzduchu do nášho kraja z arktických zemepisných širok pokračoval aj v prvých dňoch mesiaca novembra 2006, keď bol spojený najprv akýmsi propagačným snežením, akoby pocukrovaním

prírody, ale neskôr, hlavne severných oblastiach, aj s poriadnou snehovou nádielkou. Je len samozrejmé, že radosť so zmenou počasia mali deti, ktoré povytáhovali sánky a lyže. Tak trocha skorý príchod zimy nikto nečakal, najmä keď značná časť motoristov nemala prehodené letné gummy za zimné a pri jazdách boli častou príčinou dopravných nehôd. Horské prechody Donovaly, Čertovica, Šturec v dôsledku zmeny poveternostných pomerov mali zaťažkávajúcu skúšku, hlavne s kamiónovou dopravou. Až do odvolania bol vydaný zákaz prejazdu kamiónov dlhších viac ako 10 metrov, aby sa predišlo dopravným kolapsom a haváriam. Cesty po daždi a snežení cez noc zamrzli i v nížinách a vytvárali nebezpečnú poľadovicu. Táto studená vlna počasia katastrofálne zachytila Nemecko, kde v stredu 1. novembra 2006 vyčíňal orkán na mori i na pevnine a živel hnal vodu Severného mora na pevninu a záplavami ohrozoval aj najväčší nemecký prístav Hamburg. Na druhý deň 2. novembra 2006 vystriedal dážď

sneh a mráz a viaceré spolkové štáty hlásili dopravný kolaps pre poľadovicu. Spolkový štát Bavorsko úplne uzavrelo diaľnice A9 a A93 smerom na juh krajiny. V Rakúsku v horských oblastiach napadlo až 40 centimetrov snehu

a na moste v Linci sa zrazilo 23 áut, z toho dvaja ľudia sa ťažko zranili. Lokálne záplavy spôsobené búrkami a silným vetrom postihli aj sever Poľska. V stredu 1. novembra 2006 večer sa v rozbúrenom Baltskom mori medzi švédskymi ostrovmi Gotland a Åland potopila švédska nákladná loď,

pričom zomreli dvaja námorníci. Dvanásť zachránených námorníkov bolo podchladených a utrpeli zranenia. S príchodom skorej zimy som si spomenul na príhodu zo začiatku septembra 2006, keď som sa zastavil pri ľuďoch chystajúcich drevo na zimu v Nízkyh Tatrách. Po pozdravení mi odvetili, že chystajú zimu na drevo, lebo tá bude tuhá a dlhá.

Vlastné poznámky

Deti mali najväčšiu radosť zo snehu. Pomaly ako v Afrike.

Celé Slovensko aj občania mesta Trenčín so zúfalosťou čakali, že Vianočné sviatky prinesú očakávanú nádielku snehu, ale nič sa nedialo. Nočné teploty neboli vyššie ako 3 °C a denné teploty sa šplhali k 10 °C. Až z prvého dňa vianočného na Štefana

trocha sniežikom poprášilo prírodu, ale to bolo všetko. Darmo všetci svoje oči upierali k nebesiam, aby sa príroda zmilovala a poslala ďalšiu snehovú nádielku, všetko to bolo darmo. Až do príchodu Nového roka prevládalo sychravé zimné počasie, vyplnené hmlami a dažďom.

Vlastné poznámky